

Təbib

Təsisçi: Azərbaycan Tibb Universiteti

Qəzet 1933 -cü ildən çıxır. <http://www.amu.edu.az> № 05 (1688) 15 mart 2019 - cu il

Qiyməti 50 qəpik

VII Qlobal Bakı Forumu işə başlayıb

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Forumun açılışında iştirak edib

Martın 14-də Azərbaycanın paytaxtında "Dünyanın yeni xarici siyasəti" mövzusunda VII Qlobal Bakı Forumu işə başlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Forumun açılış mərasimində iştirak edib. Əvvəlcə birgə foto çəkdirildi.

Forumu Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Serageldin açdı.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tədbirdə nitq söylədi. Üç gün davam edəcək bu mötəbər tədbirə 50 ölkədən 500-dən artıq nümayəndə qatılıb. Forum çərçivəsində keçiriləcək 10 sessiyada qlobal və regional əhəmiyyət daşıyan məsələlər müzakirə ediləcək.

BU SAYIMIZDA

ATU-da Dünya Səhiyyə Təşkilatının nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib 2

Rektor ATU-da çalışan xanımları təbrik edib

2

Tacikistan nümayəndə heyəti ATU-da olub 2

Dövlət təhlükəsizlik orqanlarının yaranmasının 100 illiyi ilə əlaqədar tədbir 3

Nümayəndə heyətimiz Tehranda rəsmi səfərdə olub 2

Amerikalı professor "Autizm xəstəliyi" mövzusunda çıxış edib 4

Rektor ATU-da çalışan xanımları təbrik edib

○ **Martın 7-də Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli universitetdə çalışan xanımları Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə təbrik edib.**

Rektor qeyd edib ki, xanımlar ATU-nun çoxsaylı kollektivinin böyük bir hissəsini təşkil edir: "Universitetin inkişafı hər birinin gündəlik əməyindən asılıdır. Heç bir kollektiv, heç bir ailə qadın olmadan inkişaf edə bilməz, irəli getməz. Bəlkə də gündəlik həyatda bürüzə verməsək də, biz xanımların əməyini daim yüksək qiymətləndiririk".

Professor Gəray Gəraybəyli çıxışında universitet ictimaiyyətində təmsil olunan bütün xanımları bir daha Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə təbrik edib, onlara çalışdıqları peşədə uğurlar diləyib və ailə həyatında xoşbəxtlik, səadət arzulayıb.

Tacikistan nümayəndə heyəti ATU-da olub

◆ **Azərbaycanda səfərdə olan Tacikistan Dövlət Tibb Universitetinin nümayəndə heyətinin üzvləri Azərbaycanlı həmkarları ilə görüşüblər.**

qında geniş məlumat verib. Hazırda 40 ixtisas üzrə rezidenturaya qəbul aparıldığı deyib.

Nümayəndə heyətinin üzvləri gələcəkdə Tacikistan Dövlət Tibb Universitetində rezidentura sisteminin tətbiqini planlaşdırdıqlarını bildiriblər. Görüş zamanı bu sahədə qarşılıqlı əməkdaşlığın perspektivləri

Nümayəndə heyətinə Tacikistanın Səhiyyə və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin, həmçinin İbn-Sina adına Dövlət Tibb Universitetinin təmsilçiləri daxildir. Heyət üzvləri 3 gün davam edən səfər zamanı Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyində, Azərbaycan Tibb Universitetində və digər qurumlarda görüşlər keçiriblər. Tacikistan Dövlət Tibb Universitetinin prorektoru, professor Saidmukim İbodovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Azərbaycan Tibb Universitetinin qonağı olub. Qonaqlar ATU-nun klinikaları, tədris binaları ilə yaxından tanış olub, universitetdə tədris prosesini izləyiblər.

Görüş zamanı universitetin elmi işlər üzrə prorektoru, dosent Rauf Bəylərov Tacikistanın Tibb Universiteti ilə birbaşa əlaqələrin yaradılmasının vacibliyini ifadə edib. Azərbaycan və Tacikistan arasında təhsil və səhiyyə sahəsində əlaqələrin daim müsbət olduğunu bildiren R.Bəylərov universitetdə aparılan islahatlar barədə qonaqlara məlumat verib. ATU-da elektron universitet sistemine keçidin tətbiqi, xarici tələbələrin yeni üsulla qəbulu, imtahan prosesindəki dəyişikliklərdən bəhs edib.

ATU-nun rezidentura şöbəsinin müdiri, professor Rizvan Məmmədov isə qonaqlara rezidentura sistemi haq-

də müzakirə olunub.

Görüşdə ATU-nun beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektor vəzifəsini icra edən Orxan İsayev, ATU-nun ictimai səhiyyə fakültəsinin dekanı, professor Anar Ağayev, ATU-nun rezidentura şöbəsinin dekanı müavini Nigar Sədiyeva və Svetlana Babayeva iştirak ediblər.

Qeyd edək ki, nümayəndə heyəti Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyində də rəhbər şəxslərlə görüşüblər. Görüş zamanı Azərbaycanın son illərdə tibb sahəsində əldə etdiyi uğurlar, yeni xəstəxana və diaqnostika mərkəzləri, həmin səhiyyə ocaqlarının ən yeni avadanlıqlarla təchiz olunması barədə məlumat verilib.

Nümayəndə heyətinin üzvləri qeyd ediblər ki, Tacikistan səhiyyə və əhəlinin sosial müdafiəsi sahəsində Azərbaycanın əldə etdiyi təcrübənin öyrənilməsinə maraq göstərir. Ümumilikdə iki ölkə arasında səhiyyə və tibb təhsili sahəsində əməkdaşlığın müxtəlif tərəfləri müzakirə edilib. Görüşdə nazirliyin aparat rəhbəri Nadir Zeynalov, tibbi yardımın təşkili şöbəsinin müdiri müavini Nabil Seyidov, mətbuat xidmətinin rəhbəri Pərviz Abubəkirov, kadrlar şöbəsinin müdiri Kəmalə Mehtiyeva iştirak ediblər.

ATU-da Dünya Səhiyyə Təşkilatının nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib

• **Martın 5-də Azərbaycan Tibb Universitetində Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının və Türkiyə universitetlərinin nümayəndə heyəti ilə görüş olub. Görüşdə ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli qonaqlara universitetin tədris proqramında ki yeniliklər və nəzərdə tutulan islahatlar barədə ətraflı məlumat verib.**

Professor G.Gəraybəyli Azərbaycanda ikili diplomların alınması üçün xeyli işlər gördüyünü, bu baxımdan ATU tələbələrinin də yaranacaq imkanlardan yararlanma biləcəklərini bildirib. Rektor Türkiyəyə tələbə göndərilməsi ilə yanaşı, Türkiyəli müəllimlərin ATU-da dərslər keçməsinə də önəm verildiyini vurğulayıb.

Rektor qeyd edib ki, Türkiyə universitetlərinin tibb fakültəsinin müəllimləri ATU-da yuxarı kurs tələbələrinə həm dərs keçə bilər, həm də klinikalardakı əməliyyatlarda iştirak edə bilərlər. Tələbələrin ayrılıqda tədris üçün Türkiyəyə göndərilməsi əvəzinə müəllimlərin burada dərslər verməsi daha böyük nəticə verə bilər.

Rektor G.Gəraybəyli gələcəkdə Türkiyə tibb universitetlərinin ATU nəzdində filialının yarana biləcəyini də istisna etməyib.

ATU ilə tanışlığından məmnun olduğunu bildiren Ege Universitetinin tibb fakültəsinin professoru İbrahim

Durak son illər Türkiyədə tibb təhsili sisteminin dünya standartlarına uyğun olması ilə bağlı hesabat hazırladığını bildirib. Onun sözlərinə görə, bu sənəd ATU üçün də yararlı ola bilər. Azərbaycan tibb təhsili sahəsində yerli potensialın gücləndirilməsinin vacib olduğunu deyən professor İbrahim Durak qeyd edib ki, bu sahəni inkişaf etdirmək uzun məqsədli prioritetlərdən olsa da, heç bir təhsili sağlıq sistemindən kənarında düşünmək

olmaz.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Azərbaycan ofisinin rəhbəri Dr. Hande Harmancı ATU-nun Hacettepe Universiteti ilə əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən layihələrdən danışdı. Onun sözlərinə görə, iki universitet arasında tədris proqramlarının uyğunluğu araşdırılıb. Hacettepe Universitetində tətbiq olunan modellərdən birinin Azərbaycanda tətbiqi, həmçinin təcrübə mübadiləsinin aparılmasına aid razılışma əldə olunub. H.Harmancı bu istiqamətdə ATU-ya dəstək verilməsinin vacib olduğunu və bu istiqamətdə işlərin davam etdiriləcəyini bildirib.

Görüşdə Səhiyyə Nazirliyinin aparat rəhbəri Nadir Zeynalov, ATU-nun tədris hissəsinin müdiri Samir Cavadov iştirak ediblər. Qonaqlar ATU tələbələri ilə də görüşüblər. ÜST nümayəndə heyəti üzvlərinin ATU-nun klinikaları ilə tanışlığı da nəzərdə tutulub.

Nümayəndə heyətimiz Tehranda rəsmi səfərdə olub

Azərbaycan Tibb Universitetinin nümayəndə heyəti martın 2-dən 4-ə kimi İran İslam Respublikasının Tehran şəhərində ezamiyyətdə olublar.

Səfər çərçivəsində ATU-nun elmi işlər üzrə prorektoru, dosent Rauf Bəylərov, xarici tələbələrlə iş üzrə dekanı, dosent Orxan İsayev və Tədris Cərrahiyyə Klinikasının ağız və üz-çənə cərrahiyyəsi şöbəsinin müdiri, tibb elmləri namizədi Məhəmməd Davudov bir sıra görüşlər keçiriblər.

Nümayəndə heyəti səfərin ilk günü Royan İnstitutunda olub. İnstitutun prezidenti Abdolhossein Şahverdi, vitse-prezidenti Ahmad Vosough Taghi Dizaj, Davamlı Tibbi Təhsil və Treyninq proqramlarının direktoru Leila Daliri nümayəndə heyətinə Royan İnstitutu haqqında ətraflı məlumatlar veriblər.

ATU-nun elmi işlər üzrə prorektoru R.Bəylərov da öz növbəsində ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəylinin səmimi salamlarını onlara çatdırıb və ATU-da aparılan işlər haqqında məlumat verib. Görüşün sonunda tərəflər arasında "anlaşma memorandumu" imzalanıb. Memorandum çərçivəsində ATU-nun həm professor-müəllim heyətinin, həm də tələbələrinin təlim və tədqiqat məqsədilə mübadiləsinə, müştərək tədqiqat layihələrinin hazırlanmasına və birgə beynəlxalq elmi konqreslərin təşkilinə qərar verilib. Daha sonra ATU-nun nümayəndə heyəti Royan İnstitutunun müxtəlif qurumlarında görülən işlərlə yaxından tanış olublar. Görüş zamanı kök hüceyrə texnologiyaları və sonuzluğun müalicəsi sahəsində aparılan işlər xüsusi

maraq doğurub.

Səfər çərçivəsində ATU-nun nümayəndə heyəti Tehran Tibb Elmləri Universitetində də bir sıra görüşlər keçirib. Universitetin cərrahiyyə şöbəsinin dosenti, İranın Səhiyyə nazirinin müavini cənab İraj Harirchi qonaqları salamlayaraq, iki ölkə arasında münasibətlərin vacibliyi haqda məlumat

verib. Görüşdə həmçinin Tehran Tibb Elmləri Universitetinin prorektoru Ramin Kordi Universitetin strukturu və aparılan işlər barəsində qonaqlara məlumatlandırılıb. ATU-nun elmi işlər üzrə prorektoru, dosent R.Bəylərov Tehran Tibb Elmləri Universitetinin rəhbərliyinə göstərdikləri qonaqpərvərliyə görə öz təşəkkürünü bildirib və Azərbaycan Tibb Universiteti ilə Tehran Tibb Elmləri Universiteti arasında imzalanmış "anlaşma memorandumu" çərçivəsində görülmüş işlər haqda ətraflı müzakirələr aparılıb. Nümayəndə heyətimiz Tehran Tibb Elmləri Universitetinin rəhbərliyinin müşayiəti ilə stomatologiya və əcazılıq fakültələrində, universitetin tərkibindəki klinikalarda olublar, burada görülmüş işlərlə yaxından tanışlıqdan sonra fakültə dekanları və klinikaların rəhbərləri ilə geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Dövlət təhlükəsizlik orqanlarının yaranmasının 100 illiyi ilə əlaqədar tədbir

Ölkənin ali təhsil müəssisələrində ölkəmizdə dövlət təhlükəsizlik orqanlarının yaranmasının 100 illiyi ilə əlaqədar olaraq silsilə tədbirlər keçirilir.

Belə bir tədbir martın 5-də Azərbaycan Tibb Universitetində baş tutub. Universitetin ümumi işlər üzrə prorektoru Natiq Xəlilov tədbirin məqsəd və məramı barədə toplantıda iştirak edən müəllim və tələbələrə ətraflı məlumat verib. O, belə bir önəmli tədbirin Tibb Universitetində keçirildiyindən məmnun olduğunu vurğulayıb və universitet rəhbərliyi adından Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin rəhbərliyinə minnətdarlıq edib.

Azərbaycan Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin əməkdaşı Fəxrəddin Quliyev "Xüsusi xidmət orqanları anlayışı, müasir dövrdə ölkəmizdə fəaliyyət göstərən pozucu qüvvələr, onların gənclər arasında fəaliyyəti" mövzusunda çıxış edib. O, çıxışı zamanı xarici xüsusi xidmət orqanları, beynəlxalq terrorçu-separatçı təşkilatlar, müxtəlif cinayətkar qrupların son zamanlar Azərbaycan gənclərinin imkanlarından istifadə etməyə çalışdıqlarını bildirib. Ali məktəblərdə gənclərlə DTX əməkdaşları arasında görüşlərin təşkil edilməsinin də, məhz gənclərin ayıq-sayıqlığının artırılmasına və onları yan təsirlərdən qorumasına xidmət etdiyini deyib.

F.Quliyev xüsusi xidmət orqanlarının həyata keçirdiyi işlər və əldə olunan nailiyyətlərin qısa təqdimatından bəhs edib və ulu öndər Heydər Əliyevin təhlükəsizlik orqanlarındakı fəaliyyəti, xarici xüsusi xidmət orqanları və

beynəlxalq terror təşkilatlarının respublikamızdakı maraqları və fəaliyyət istiqamətləri ilə bağlı ətraflı məlumat verib. O, çıxışında terrorçuluq, narkotik vasitələr və insan alverinin ölkədə vəziyyəti, bu və qeyd olunan digər məsələlərə qarşı aparılan effektiv mübarizədən söhbət açıb. Bildirib ki, hər bir vətəndaşın ölkəmizdə və beynəlxalq arenada baş verən hadisələr barədə ətraflı məlumatı olmalı, düzgün nəticələr çıxarmalıdır. Məruzəçi, belə olan təqdirdə gənclərin heç zaman yan təsirlərə düşməyəcəyinə əminliyini bildirib.

F.Quliyev ulu öndər H.Əliyevin dövlət təhlükəsizlik orqanlarındakı fəaliyyətini 3 dövrə bölüb: 1940-cı illəri "müşahidə və öyrənmə", 1950-ci illəri "Mübarizə, iradə və dözümlülük", 1960-cı illəri "Liderlik və tərəqqi" döv-

rü kimi səciiyələndirib. Ulu öndərin Azərbaycanın milli şüurunda rolu olan şəxsləri necə müdafiə etməsindən və buna görə hansı problemlərlə üzləşməsindən geniş söhbət açıb.

Erməni terrorçularının ölkəmizə qarşı törətdiyi terror hadisələri və onların etdiyi terrorların xalqımıza gətirdiyi acı fəsadlara da toxunub. Düşmən tərəfin hər an yanlış informasiya, dezinformasiyalarla xalqımızı çaşdırmağa cəhd etmələrini qeyd edib. Məruzəçi söhbət açdığı hadisələri video görüntülər və slaydlar vasitəsilə nümayiş etdirib.

Çıxışının sonunda tədbirin keçirilməsinə yaratdığı şəraitə görə univer-

sitet rəhbərliyinə təşəkkürünü bildiren məruzəçi dövlətimizin və milli maraqlarımızın qorunması işində gəncləri ayıq-sayıq olmağa çağırıb.

Sonra tədbirdə çıxış edən ATU-nun ictimai fənlər kafedrasının müdiri, professor Qoşqar Əliyev belə bir tədbirin tələbə-gənclərin iştirakı ilə keçirilməsini təqdirəlayiq hesab edib. O, ulu öndərin dövlət təhlükəsizlik orqanlarında keçdiyi şərəfli ömür yolundan söhbət açıb, dahi rəhbərin fəaliyyətinin xalqımıza və xüsusən də gənclər üçün örnək olduğunu vurğulayıb. Gəncləri dövlətimizin maraqlarının qorunmasında yaxından iştirak və yardım etməyə səsləyən Q. Əliyev onlara bir sıra dəyərli məsləhətlərini də verib.

Qabil ABDULLAYEV

ATU-nun Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin genişləndirilmiş iclası keçirilib

Martın 1-də Azərbaycan Tibb Universitetinin Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin genişləndirilmiş iclası keçirilib.

İclasda universitetin idarə edilməsi və fəaliyyətinə dair bəzi məsələlər müzakirə olunub, həmçinin universitet həyatında baş verən yeniliklərdən söhbət açıb. Qeyd edilib ki, əməkdaşların

müsbət qarşılandığı söylənilib. ATU-nun HİK-nin sədri, dosent Cahangir Qasımov, baş mühasibi İlqar Mehra- bob, təsərrüfat və təchizat şöbəsinin müdiri Elçin Əlizadənin rəhbərliyi ilə

sosial rifahı daim universitet rəhbərliyinin diqqət mərkəzindədir. Belə ki, bu günlərdə ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəylinin universitet əməkdaşlarının məvəciblərinin artırılmasına dair verdiyi qərarın universitet ictimaiyyəti tərəfindən

keçirilən həmin iclasda iştirakçıları maraqlandıran bir sıra suallar da cavablandırılıb. Sonda yaxın aylarda ATU-da həyata keçiriləcək layihələr, tədbirlər haqqında müzakirələr aparılıb, bəzi qərarlar verilib.

Antibiotiklərə Həssaslıq Testlərinin Standartlaşdırılması simpoziumu keçirilib

Martın 1-də Tədris Terapevtik Klinikasının konfrans zalında "Antibiotiklərə Həssaslıq Testlərinin Standartlaşdırılması (AHTS)" mövzusunda simpozium keçirilib.

Tədbir iştirakçılarını salamlayan klinikanın direktoru Samir Allahverdiyev bu gün Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının nümayəndəsinin və Türkiyə mütəxəssislərinin də qatıldığı simpoziumda mövzu ilə bağlı çox maraqlı məruzələrin dinlənəcəyini deyib.

Simpoziumda çıxış edən Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının nümayəndəsi Onur Karatuna dəvət üçün Azərbaycan Tibb Universitetinin rəhbərliyinə təşəkkürünü çatdıraraq burada dördüncü toplantının faydalı olacağına əminliyini bildirib.

Dünyada bu sahə üzrə qəbul edilmiş standartlardan, eyni zamanda Türkiyə təcrübəsindən söhbət açan Onur Karatunanın "EUCAST standartlarına əsasən antibiotiklərə həssaslığın müəyyənləşdirilməsi" və "Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının antibiotqram testləri üçün məsləhətləri (EUCAST standartlarında yeniliklər)" mövzusunda məruzələri xüsusi maraqla qarşılanıb.

Bundan sonra simpoziumun təşkilat komitəsinin katibi, Dr. İskender Karaltı, Səhiyyə Nazirliyinin nümayəndəsi Fikriyə İbrahimli, ATU-nun tibbi

mikrobiologiya və immunologiya kafedrasının dosenti Samir Cavadov, Tədris Terapevtik Klinikasının həkimi Bayram Tağıyev və türkiyəli mütəxəssis Yavuz Barbaros antibiotiklərə həssaslıq testlərinin standartlaşdırılmasının müxtəlif aspektlərini özündə əks etdirən müxtəlif məruzələrlə çıxış ediblər.

Qeyd edək ki, simpoziumun məqsədi Azərbaycanın bütün xəstəxanalarında antibiotiklərə həssaslıq testi nəticələrinin standart formada verilməsinin təmin edilməsi, standart metodların müzakirə olunması və bölgələrdəki laboratoriya həkimlərinin beynəlxalq yeniliklər haqqında məlumatlandırılmasıdır.

Türkiyəli professorun məruzəsi maraqla qarşılanıb

Martın 1-də Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında seminar keçirilib.

Seminar da Cərrahpaşa Universitetinin tibb fakültəsinin professoru Özgür Kasapçopurun "Elmi-tədqiqat işi necə planlanır və necə aparılır" mövzusunda məruzəsi dinlənilib.

Ən yaxşı elmi araşdırmaların tibb sahəsində də aparıldığını qeyd edən professor, məruzəsində elmi araşdır- dirmaların hansı qaydalarla aparılması, yazılması və nəşr olunması ilə bağlı iştirakçılara ətraflı məlumat verib. Müxtəlif növ araşdırmalar, o cümlədən

həm özünün, həm də dünyanın tanınmış tədqiqatçılarının apardığı araşdır- malarla söhbət açaraq, təcrübədə əldə olunan nailiyyətlərə diqqəti çəkib. O, çıxışında dünyada aparılan tibbi

tədqiqatlara geniş yer ayırıb. Araşdır- ma zamanı dürüstlük və dəqiqliyə fikir verməyin ən vacib şərtlərdən biri olduğunu qeyd edən Ö.Kasapçopur gənc araşdırmaçılara da bu prinsiplərə əməl etmələrini tövsiyə edib.

Professorun çıxışı iştirakçılar tərəfin- dən maraqla qarşılanıb. Verilən çoxsaylı suallar məruzəçi tərəfindən ətraflı ca- vablandırılıb.

ATU-nun mətbuat xidməti

Amerikalı professor "Autizm xəstəliyi" mövzusunda çıxış edib

◆ Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında seminar keçirilib. "Autizm xəstəliyi" mövzusunda həsər olunan seminar da ABŞ-ın Corcaun Universitetinin professoru, "Peşəkar inkişaf üzrə sertifikatlar" Proqramının direktoru Tobi Lonq çıxış edib.

Tobi Lonq çıxış öncəsi Azərbaycanda ilk dəfə 2002-ci ildə olduğunu qeyd edib. O vaxtdan indiyədək yaxşı mənada çox şeylərin dəyişdiyini və inkişaf etdiyini vurğulayıb.

Amerikalı professor autizm xəstəliyi, uşaqlarda bu xəstəliyin hansı tezlikdə təzahür etməsi, əsas xarakterik xüsusiyyətləri və həmçinin xəstəliyin müayinə və müalicəsində hansı beynəlxalq təcrübədən istifadə olunması barədə tədbir iştirakçlarına geniş

məlumat verib.

Sözünə davam edən professor 30 ildən artıq araşdırma apardığı bu sahədə qazandığı çoxsaylı təcrübələrdən misallar götürərək, müayinə və müalicə zamanı hansı tibbi alətlərdən istifadə etməyin zəruriliyinə və bir sıra əhəmiyyətli məqamlara da toxunub.

Sonda mövzu ətrafında diskussiyalar başlayıb. Amerikalı professor tədbir iştirakçılarını maraqlandıran çoxsaylı sualları cavablandırıb.

«Endometriozisin müalicəsinə müasir yanaşma» mövzusu müzakirə olunub

◆ Martın 1-də Azərbaycan Tibb Universitetində "Endometriozisin müalicəsinə müasir yanaşma" mövzusunda elmi konfrans keçirilib. Toplantıda açılış nitqi ilə çıxış edən ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının direktoru, professor Surxay Hədiyev mövzunun kifayət qədər aktual olduğunu, endometriozisin diaqnostikası və müalicəsində yeni standartların tətbiqinin əhəmiyyətli olduğunu bildirib.

Konfransda endometriozisin müalicəsi ilə bağlı müxtəlif metodlar açıqlanıb, fərqli kazuslar nəzərdən keçirilib.

Tanınmış mütəxəssis, Tədris

Cərrahiyyə Klinikasının maminoginekologiya şöbəsinin müdiri Turab Canbaxışovun sədrliyi ilə keçən müxtəlif sessiyalarda endometriozisə histopatoloq, genetika üzrə mütəxəssislərin

baxışları ortaya qoyulub. Həmçinin, endometriozisin etiologiyası və patogenezi, ekstragenital endometriozis, bu xəstəliyin sonsuzluq, implanta-siyaya və yumurtalıq rezervinə təsiri, USM ilə diaqnostikası barədə məruzələr səsləndirilib.

Şöbə müdiri Turab Canbaxışov endometriomaların müalicə taktikaları və yumurtalıq rezervin qorunması barəsində çıxış edib. Bundan əlavə, adenomiyozisin klinik simptomları, müalicə üsulları və sonsuzluqla əlaqəsi də müzakirə olunub. Endometriozisin həyat komfortuna təsiri (cinsi əlaqə, dismenoreya, effektiv ağrıqəsicilərdən istifadə və s) kimi önəmli mövzularda yeni yanaşmalar ortaya qoyulub.

"Həyatınızı külə yox, gülə çevirin!"

◆ Martın 5-də Fəvvarələr meydanında Səhiyyə Nazirliyinin İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzinin təşkilatçılığı, Azərbaycan Tibb Universiteti və Bakı Tekstil Fabrikinin dəstəyi, Kütləvi İnformasiya Vasitələri nümayəndələrinin fəal iştirakı ilə "Həyatınızı külə yox, gülə çevirin!" aksiyası keçirilib. Aksiyanın keçirilməsində əsas məqsəd əhalini tütünçəkmənin təhlükəli təsiri barədə maarifləndirməkdən ibarət olub.

Bahar bayramı və 8 mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü ərəfəsində baş tutan aksiya zamanı tədbirdə iştirak edən könüllülər əllərində gül sakinlərə, xüsusilə gənc və yeniyetmələrə yaxınlaşaraq tütünçəkmənin zərərini izah ediblər.

Gənclərlə söhbət zamanı onlara izah olunub ki, tütünçəkmə sağlamlığa ciddi ziyan vurmaqla yanaşı, xarici görünüşə mənfi təsir edir, dişlərin və dirnaqların saralması, saçların tökülməsi, eləcə də erkən yaşda qırıqların əmələ gəlməsi ilə nəticələnir. Əhalinin sıx olduğu məkanda keçirilən aksiyada sakinlərin diqqətinə o da çatdırılıb ki, passiv tütünçəkmə tütün tütüsü ilə çirkənlənmiş hava ilə nəfəs almaqdır və bu, hər kəsin, xüsusilə də uşaqların həyat və sağlamlığı üçün təhlükəlidir. Odur ki, könüllülər sakinləri "Tütün məmulatlarının istifadəsinin məhdudlaşdırılması haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu"nın tələblərinə ciddi riayət etməyə, qapalı məkanlarda tütün tütüsündən azad mühit yaratmağa və bu zərərli vərdəşdən qurtulmaq üçün Dünya Səhiyyə Təşkilatının ölkə ofisinin dəstəyi ilə İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzi tərəfindən yaradılan "Tütündən imtina et" mobil aplikasiyasından faydalanmağa çağırıblar.

Mərkəzin hazırladığı maarifləndirici çap materialları əhaliyə paylanılıb və aksiyada Azərbaycan Tibb Universitetinin tələbələri "Sağlam gələcək naminə tütünçəkmədən uzaq olun!" şüarını səsləndiriblər.

ATU-nun mətbuat xidməti

Pediatriya sahəsindəki ən son nailiyyətlər və müasir müalicə metodları müzakirə edilib

◆ Martın 2-də Azərbaycan Tibb Assosiasiyasının Pediatriya Dərnəyinin IX Simpoziumu keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə çıxış edən dərnəyin sədri, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Nigar Sədiyeva mütəmadi olaraq keçirilən elmi-praktik simpoziumların və konfransların təşkilində əsas məqsədin həkimlərin ixtisas üzrə peşəkar təcrübələrinin artırılması və akademik biliklərinin təkmilləşdirilməsi olduğunu deyib. O, bildirib ki, belə tədbirlərdə respublikamızın peşəkar mütəxəssisləri ilə yanaşı, digər ölkələrdən dəvət olunmuş tanınmış alimlərin iştirakı və innovativ elmi məruzələri ixtisasçı həkimlərin biliklərinin təkmilləşməsinə köməklik edir.

Simpoziumda aparıcı mütəxəssislər öz akademik təqdimatlarında pediatriya sahəsindəki ən son nailiyyətlərdən və müasir müalicə metodlarından danışdılar. Türkiyənin İstanbul Universitetinin Cərrahpəşə tibb fakültəsinin professoru Özgür Kasapçopurun "Uşaqlarda oynaq ağrılarına diferensial yanaşma", "Uşaqlarda autoinflamatuar xəstəliklərin diferensial diaqnostikası (klinik nümunələr ilə)", Azərbaycan Tibb Universitetinin oftalmologiya kafedrasının dosenti Aysel Qəlbınurun "Anadangəlmə çəpgözlük və müalicəsi", "Baku Medical Plaza"nın həkimi Mehriban Hüseynovanın "Yenidoğulmuşlarda sarılıqlar: uzanmış sarılığa yanaşma", Mərkəzi Gömrük Hospitalı-

nın həkimi Telman Aytayevin "Rotavirus infeksiyaları" mövzularında məruzələri dinlənilib və müzakirələr aparılıb.

Simpoziumun elmi proqramı Səhiyyə Nazirliyinin Elmi Tibbi Şurası tərəfindən akkreditasiyadan keçirilib. Elmi-praktik tədbirdə iştirak edənlərə Davamlı Tibbi Təhsil üzrə kredit saatlar qeyd olunmuş sertifikatlar təqdim olunub.

Qeyd edək ki, simpoziumda 250-dən çox həkim-pediatr iştirak edib.

Təhsil müddəti uzadılmış rezidentlərin buraxılış yekun attestasiyası olub

Azərbaycan Tibb Universitetində rezidentura üzrə əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirməsi və analıq məzuniyyəti ilə əlaqədar təhsil müddəti uzadılmış rezidentlərin buraxılış yekun attestasiyası olub. Mövcud qanunvericiliyə əsasən, birinci mərhələdə test imtahanı verən rezidentlər 50 sualdan 40-nı düzgün cavablandırmalıdırlar ki, ikinci mərhələyə buraxılısınlar. Bu mərhələdə isə minimum bal 30-dur. Beləliklə, ümumilikdə 70 bal toplayan rezident buraxılış yekun attestasiyasından keçmiş hesab olunur.

anesteziologiya və reanimatologiya ixtisasları üzrə daha çox rezidentin imtahana qatıldığını deyən R.Məmmədov klinik bacarıqlar mərhələsinin Səhiyyə nazirinin əvvəlcədən təsdiqlədiyi komissiyanın nəzarəti altında aparıldığını, məzunlardan hansısa şikayətin, narazılığın qeydə alınmadığını vurğulayıb. Onu da xatırladaq ki,

Şöbənin müdiri, professor Rizvan Məmmədovun açıqlamasına görə, birinci mərhələdə imtahana giren 65 nəfərdən 4-ü lazım olan balı toplaya bilmədiyindən ikinci mərhələyə buraxılmayıb: "Bundan əlavə, ötən il imtahana gəlməyənlər, kəsiri olanlar və birinci mərhələdən keçənlərlə birgə 82 nəfərin ikinci, yəni klinik bacarıqlar mərhələsinə buraxılması gözlənilirdi. Ancaq müəyyən səbəblərdən 12 nəfər imtahana gəlməyib, 70 nəfər isə 23 ixtisas üzrə bütün dövlət imtahanlarını müvəffəqiyyətlə verərək həkim-mütəxəssis adına layiq görülüb".

Kardiologiya, pediatriya, ginekologiya,

əsas buraxılış yekun attestasiyası bir qayda olaraq hər ilin oktyabr ayında keçirilir və rezidentlərin növbəti dəfə təkrar imtahana gəlmək hüququ saxlanılır.

"TƏBİB"

ATU-nun tələbələri üçün "TOM" layihəsinin təqdimatı olub

Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan insanlar üçün nəzərdə tutulan "TOM" layihəsinin nümayəndələri Azərbaycan Tibb Universitetində olublar. Layihəyə dəstək verən "Azercell Telekom" MMC-nin Barama İnnovasiya və Sahibkarlıq Mərkəzinin təmsilçiləri qeyd ediblər ki, bu layihə xüsusi qayğıya ehtiyacı olan insanların problemlərini həll etmək üçün startap ideyaları qəbul edir və onların reallaşmasına köməklik göstərir. Bu baxımdan innovativ ideyaları olan ATU tələbələrini layihədə iştirakı məqsəduyğun ola bilər.

Görüş zamanı "TOM" (Tikkun Olam Makers) layihəsinin təqdimatı keçirilib. Layihənin əsas məqsədi xüsusi qayğıya ehtiyacı olan insanların gündəlik problemləri üçün açıq həllər yaratmaq məqsədilə ixtiraçılar ("makers") ilə ehtiyac sahiblərinin ("need knowers") əlaqələndirməkdir.

Qeyd olunub ki, ATU-nun tələbələri fiziki məhdudiyətli insanların hər gün üzləşdiyi problemlərin aradan qaldırılması üçün əlçatan həllər yarada bilərlər. Tələbələrə konkret problemləri olan insanların müraciətləri təqdim olunub

və onlara yardım etmək üçün ideyalar hazırlanması təklif edilib. Məsələn, hərəkət məhdudiyətli olan bir şəxsin əlil kürsüsündən müstəqil şəkildə digər yerə keçməsinə kömək edən yeniliyə ehtiyacı var.

Görmə məhdudiyətli olan digər bir şəxs isə elektron və audio kitabları dinləməyə imkan verən mobil tətbiqinin olmasını arzulayır. Bu insanların problemlərini həllinə kömək edəcək texnoloji həllərin reallaşmasında "TOM" layihəsi öz vasitəçiliyini təqdim edib.

Uluslararası Türk Dünyası Multipl Skleroz Kongresi

◆ Keçən ayın ortalarında Türkiyənin Ankara şəhərində Uluslararası Türk Dünyası Multipl Skleroz Kongresi keçirilmişdir.

Kongresdə Türkiyə, Qazaxıstan, Özbəkistan və Türkmənistandan mütəxəssislər iştirak etmişlər. Tədbirdə multifaktorial xəstəlik olan "Dağınıq sklerozun müxtəlif aspektlərində" məruzələr dinlənməmişdir. Bildiyimiz kimi Dağınıq skleroz mərkəzi sinir sisteminin iltihabi demielinləşdirici xəstəliyi olub, baş və onurğa beynində çoxsaylı ocaqların əmələ gəlməsi ilə xarakterizə olunur. Xəstəliyin etiologiyası, klinikası, diaqnostikası və müalicəsi ətraflı müzakirə olunmuş və son yeniliklər iştirakçılara

çatdırılmışdır. Xəstəliyin etiologiyasında coğrafi zona, irsiyyətlə yanaşı Epşteyn-bar virusu, vit D defisitinin rol oynadığı xüsusi vurğulandı. Həmçinin piylənmə, siqaret və duzlu qidalanmanın da mənfi təsiri xüsusilə qeyd olunmuşdur. Xəstəliyin kəskin dövr və remissiya müddətində müalicə üsulları barədə son yeniliklər, uşaqlıq və həmçinin hamiləlik dövründə müşahidə olunan dağınıq sklerozun gedişi xüsusiyyətləri geniş işıqlandırılmışdır.

Bu yeniliklər sayəsində həyat keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, əliliyin dərəcəsini və sayını azaltmaq mümkündür. Xəstəliyin gedişinə düzgün həyat tərzini, qidalanma və fiziki aktivliyin də rol oynadığı

vurğulanmışdır.

Kongresdə nevrologiya kafedrasının assistentləri Ü.Bədəlova və S.İsmayılova "Erkən başlanğıclı dağınıq skleroz" adlı poster prezentasiyası təqdim ediblər.

ATU-nun qulaq, burun və boğaz xəstəlikləri kafedrasında canlı disseksiya kursları təşkil olunub

Martın 11-də Azərbaycan Tibb Universitetinin LOR kafedrasında onlayn canlı disseksiya kursları təşkil olunub.

ATU-nun qulaq, burun və boğaz xəstəlikləri kafedrasının müdiri, professor Vəfa Pənahian tədbirin açılışındakı çıxışında "Temporal sümük" kursunun keçirilməsi səbəblərindən danışdı. Onun sözlərinə görə, kursun təşkilində ATU-nun 3 kafedrasının əməyi var: "Tibb Universitetinin insan anatomiyası və tibbi terminologiya, qulaq, burun və boğaz xəstəlikləri kafedrası, həmçinin şüa diaqnostikası kafedraları Türkiyənin Başkent Universiteti ilə birgə bu kursu yaratdıq. Dörd gün davam edən kursda azərbaycanlı və türk mütəxəssislərin mühazirələri dinləniləcək. Daha sonra Türkiyə ilə canlı yayım təşkil olunacaq ki, bu zaman Türkiyədə meyit üzərində aparılan müxtəlif tibbi prosedurlar nümayiş etdiriləcək".

V.Pənahian kursun rezidentlər və gənc həkimlər üçün faydalı oldu-

ğunu bildirib.

Kursun birinci günü baza və təkmilləşmiş rinoplastika texnikaları tədris olunub. Interaktiv müzakirələr zamanı müxtəlif mərhələlər - Kəsiklər və dəri flebinin hazırlanması, Hamp rezeksiyası, Osteotomiyalar, Tip şəkilləndirmə canlı yayımda nümayiş etdirilib.

Kursun digər günlərində qulaq cərrahiyyəsi (Orta qulaq eksplorasiyası, Mastoidektomiya, Koxlear implant elektrodunun girdə pəncərə yolu ilə yeridilməsi), burun və burun ətrafı nahiyə, rinoplastika və blefaroplastika ilə bağlı məlumat

verilib və ətraflı müzakirələr aparılıb. Həmçinin, "Gicgah sümüyün anatomiyası", "Gicgah sümüyünün şüa diaqnostikası" məruzələri səsləndirilib.

Kurs zamanı Türkiyə Cümhuriyyətinin Osman Qazi, Medipol, Hacettepe və Başkent Universitetlərinin mütəxəssisləri canlı yayımda toplantı iştirakçıları və ATU-nun rezidentləri üçün müxtəlif tibbi əməliyyatları icra ediblər. Canlı disseksiya kursu çərçivəsində növbəti tədbirlər martın 16-17-də keçiriləcək.

Yemək borusu qanaxması olan uşaq uğurla əməliyyat olunub

Bu günlərdə Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Cərrahiyyə Klinikasında 3 yaşlı pasiyent qastroezofageal reflüks, yemək borusu dəliyinin yırtığına görə laparoskopik əməliyyat olunub.

Klinikanın baş həkimi Ramiz Poluxovun sözlərinə görə, uşaq ağır vəziyyətdə yemək borusunun qanaxması ilə klinikaya gətirilib. Müayinələrdən sonra təcili olaraq konservativ müdaxiləyə başlanmış və qanaxma konservativ dayandırılıb.

Uşağa uzun müddətdir ki, müxtəlif klinikalarda gastroezofageal reflüks xəstəliyinə görə müalicələr aparılmasına baxmayaraq vəziyyətində yaxşılaşma olmayıb, qusmalar, gecə saatlarında ağır suyu ifrazı, nəcisin qara olması əlamətləri davam edib, uşaq daimi olaraq anemiyadan əziyyət çəkib. Endoskopik müayinədə yemək borusunda dərin eroziyaların olması və poliplərin formalaşması aşkar olunub ki, bu da aparılan konservativ müalicələrə baxmayaraq davamlı reflüks nəticəsində mədə şirəsinin yemək borusunu zədələməsinə göstərir. Belə xəstələr vaxtında əməliyyat olunmasa yemək borusunun çarpıqlaşaraq daralmasına və ya şişqabağı proses olan metoplaziya (Barret yemək boru-

su) səbəb olur. Bu səbəbdən belə xəstələrin vaxtında əməliyyat olunması uşağın gələcək proqnozu baxımdan çox önəmlidir.

Balaca pasiyentdə klinikanın mütəxəssisləri tərəfindən laparoskopik üsulla yemək borusu dəliyinin yırtığının ləğvi, fundoplikasiya əməliyyatı icra olunub. Əməliyyat 45 dəqiqə ərzində yekunlaşıb. Hazırda uşaq özünü yaxşı hiss edir.

ATU-nun mətbuat xidməti

Əsaslı Kitabxanada dahi şair Nəsiminin yubileyi ilə bağlı tədbir keçirilib

Martın 12-də Azərbaycan Tibb Universitetinin Əsaslı Kitabxanasında filosof-şair İmadəddin Nəsiminin 650 illiyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbiri Kitabxananın direktoru Ziyafət Eminova açaraq bildirib ki, möhtərəm prezident İlham Əliyev tərəfindən dahi şair İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyinin keçirilməsi ilə bağlı ötən il noyabrın 15-də sərəncam imzalanıb. Onun sözlərinə görə, sərəncamdan irəli gələn öhdəliklərə uyğun olaraq, universitetin Əsaslı kitabxanasında da belə bir tədbirin keçirilməsinə qərar verilib.

Z.Eminova Nəsimi ilə bağlı silsilə tədbirlərin təkcə ölkə daxilində deyil, həmçinin ölkə hüdudlarından kənar da geniş şəkildə qeyd olunduğunu vurğulayıb. Buna misal kimi, bu il martın əvvəllərində Ankarada möhtəşəm tədbirin keçirildiyini bildirib. Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev başda olmaqla tədbirdə ölkəmizdən böyük bir ziyalı qrupunun iştirak etdiyini qeyd edib.

məlumatlar yazıblar. Nəsiminin ateist olduğu və onun ustası Fəzlullah Nəiminin qızlarından biri ilə evlənməsi ilə bağlı ziddiyyətli məlumatlar səsləndiriblər. Nətiq əslində həqiqətin bu cür olmadığını qeyd edib. Bildirib ki, əgər o, ateist olsaydı, onu Hələbdə min nəfərin bir dəfəyə namaz qıldığı məscidə baş axund təyin etməzdi.

Quranın bir sıra surələrini tərcümə edən Nəsimi ustadının qızı ilə evlənməyib, Hələbdə əvvəlcə türkmən qızı, sonra isə ərəblə evləyib. Ərəb qızından isə bir oğlu, bir qızı olub.

F.Məmmədov çıxışı zamanı maraqlı bir fakta da toxunub. Qeyd edib ki, Nəsimi Teymurilərə qarşı həmişə üsyankar çıxışlar səsləndirib: "Bakıda Əmir Teymura qarşı sui-qəsdin həyata keçirilməsinə də birbaşa Nəsimi rəhbərlik edib. Məsələnin

"Bu tədbirdə demək olar ki, türkdilli bütün ölkələrdən nümayəndələr təmsil olunurdu. Nəsiminin fəaliyyətinə siyasi qiymət verilən bu möhtəşəm tədbirdə onun haqqında 1841-1848-ci illər ərzində və sonralar nəşrolunmuş kitablar, XV əsrdə şair tərəfindən yazılmış əlyazmaların surətləri nümayiş etdirildi" - deyən direktor, Nəsimi irsinə və yaradıcılığına hələ ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətdə olduğu illərdə də layiqli qiymət verildiyini bildirib. Həmin ərəfədə Nəsimiyə heykəl qoyulduğunu, onun haqqında müxtəlif əsər və məqalələr yazıldığını, o cümlədən film çəkildiyini diqqətə çatdırıb. Sonra söz ictimai fənnlər kafedrasının professoru Fəxrəddin Məmmədova verilib. F.Məmmədov da öz növbəsinə dahi şairin siyasi və ədəbi fəaliyyətinə geniş ekskursiya edib: "Şairin müasirləri və ondan sonrakı ədiblər həmişə Nəsimi haqqında yüksək fikirdə olublar. Onu Şərq fəlsəfi şeirinin şahı adlandırıblar. Mən isə təkcə Şərqi deyil, Avropanı da bura əlavə etmək istərdim. Həmin dövrdə şeirlə Nəsimi qədər fəlsəfinin yüksək zirvəsini fəth edən nə Avropada, nə də Şərqdə olub. Bir sıra araşdırmaçılar onun haqqında yanlış

üstü açılıb və sui-qəsd baş tutmayıb. Nəsimi Şamaxıya Şirvanşah İbrahimə pənah aparıb. Əmir Teymur Nəsimini İbrahimdən tələb etsə də, istəyinə nail ola bilməyib, İbrahim Nəsimini Əmir Teymura verməkdən yayınıb və çıxılmaz vəziyyətdə qaldığı üçün Nəsimiyə Şamaxını tərk etməyə şərait yaradıb. Nəhayət, şair Hələbdə məskunlaşıb və sonra orada da edam olunub".

Çıxışçıları epidemiologiya kafedrasının müdiri, professor İbadulla Ağayev, ictimai fənnlər kafedrasının müdiri, professor Qoşqar Əliyev də Nəsimi şəxsiyyəti və yaradıcılığı ilə bağlı maraqlı məqamlara toxunublar. Onlar da təkcə Azərbaycanda deyil, həmçinin ölkəmizdən kənar da şair haqqında yazılan əsər və məqalələr ilə bağlı iştirakçılara geniş məlumat verib, şairin yaradıcılığından çoxsaylı sitatələr gətiriblər.

Tədbir zamanı kitabxananın əməkdaşları Təranə Hüseynova, Leyla Rüstəmov və Səadət Hüseynova da Nəsiminin şeirlərini söyləyiblər.

Q.ABDULLAYEV

«Mən Təbrizdən necə doyum» kitabının təqdimat mərasimi olub

Martın 14-də Azərbaycan Tibb Universitetində tanınmış yazıçı, şair-publisist, əməkdar jurnalist, "Təbib" qəzetinin baş redaktoru Eldar İsmayılın səfər təəssüratlarının, Təbriz həsrətli şeirlərinin və xatirələrinin toplandığı "Mən Təbrizdən necə doyum" kitabının təqdimat mərasimi keçirildi.

Tədbir iştirakçılarına kitab haqqında məlumat verən "Təbib" qəzetinin əməkdaşı Arif Məmmədli yeni işiq üzü görün kitabda şairin o taylı, bu taylı bütöv Azərbaycan sevgisi, Təbrizi görmək arzusu və nəhayət bu arzusunun gerçəkləşməsi haqqında düşüncələrinin öz əksini tapdığını bildirdi. Qeyd edildi ki, kitabda bölünmüş, parçalanmış Azərbaycanla bağlı tarixi faktlara, böyük tarixi şəxsiyyətlərin həyat və fəaliyyətinə, türk etnosunun qədimliyini qoruyub saxlayan yer-yurd adlarına, eyni zamanda insan əli ilə yaradılan gözəlliklərin tərənnümünə də kifayət qədər yer ayrılıb. Eldar İsmayılın müxtəlif illərdə yazdığı həsrət dolu şeirlər, həmçinin Güney Azərbaycanda yaşayan şair və

vasitələrlə geniş oxucu kütləsinə çatdırılmasında Eldar İsmayılın müstəsna xidmətlərinin olduğunu vurğuladı.

Göyçə aşıq poeziyasına, Eldar İsmayıl yaradıcılığına, bütövlükdə Azərbaycan ədəbiyyatına mükəmməl bələd olan ATU-nun epidemiologiya kafedrasının müdiri, professor İbadulla Ağayev şairin poeziyasından və ona ithaf olunmuş şeirlərdən nümunələr gətirərək auditoriyada xüsusi ovqat yaratdı.

Kitab haqqında fikirlərini bölüşən el ağsaqqalı Abbas Mazanov, ATU-nun dosenti, AMEA-nın Dilçilik İnstitutunun dissertantı Nağdəli Zamanov, şairlərdən Səyyarə Məmmədli, Əzizə Ağahüseynqızı, Taleh Abbas və gənc yazar Gündüz Əhmədli qələminə ədəbiyyatın bütün janrlarında sınaqan, şeirləri və publisistik kitabları, tarixi romanları oxucular tərəfindən rəğbətlə qarşılanan Eldar İsmayılın möhkəm cansağlığı, yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzuladılar.

Azərbaycanın xalq artisti, qıraət ustası Eldost Bayram şairin xalqımızı birliyə, düşməne qarşı mübarizəyə çağıran şeirlərini səsləndirdi. Peşəkar qıraət ustasının çıxışından sonra Eldar İsmayıl yaradıcılığının pərəstişkarı Aynurə Məhəmmədova, ATU-nun tələbələri Günəş Əliyeva və Günay Vəlizadə də şairin şeirlərini böyük həvəslə söylədilər.

"İrs" ansamblının solisti Mehman Hacıbəyli, tanınmış müğənni Hüsniyyə İsmayıl, aşıqlardan Altay Məmmədli və Sevil Xıdırova Eldar İsmayılın sözlərinə bəstələnmiş mahnıları məharətlə ifa etdilər.

Eldar İsmayıl yaradıcılığına verilən dəyərə, eləcə də haqqında söylənilən xoş sözlərə görə çıxış edənlərə, bütün tədbir iştirakçılarına təşəkkürünü bildirdi. Kitab təqdimatının keçirilməsinə şərait yaradan universitetin rəhbərliyinə də minnətdarlıq edən müəllif təqdimatın sonunda yeni şeirlərini oxudu.

Mənsur ƏLƏKBƏRLİ

Əməkdaşımız Klivlend Klinikasında elmi tədqiqat aparıb

Azərbaycan Tibb Universitetinin Patoloji anatomiya kafedrasının əməkdaşı, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Müşfiq Orucov dünya tibbinin öncül mərkəzlərindən biri olan Klivlend Klinikasında elmi ezamiyyətdən qayıdıb.

Doktor M.Orucov ABŞ Dövlət Departamentinin Fulbright Səfər Təqaüdü Programının (Fulbright Visiting Scholar Program) qalibi qismində 2018-ci ilin sentyabrından 2019-cu ilin martınadək ezamiyyətdə olub. Həmin müddət ərzində ATU-nun təmsilçisi "Qaraciyər patologiyası" mövzusunda elmi tədqiqat işi aparıb. Nəticədə M.Orucovun bir elmi məqaləsi artıq çapa göndərilib. Digər bir elmi məqalə və bir nadir xəstəlik nümunəsi, eləcə də ədəbiyyat xülasəsi (Case Report and Literature Review) çapa göndərilmək üzrədir. Hazırda üç elmi məqalə üzərində iş davam edir.

Bundan əlavə, Müşfiq Orucov patologiya sahəsində nüfuzlu alimlər olan Dr. Steven Billings, Dr. John Goldblum, Dr. Brian Rubin, Dr. Daniela Allende və başqaları ilə patologiyanın müxtəlif sahələri üzrə diaqnozların qoyulması (sign-out), autopsiyalar, çoxsaylı praktik konfranslar, onlayn

kurslar və mühazirələrdə iştirak edərək, öz professional bacarıqlarını təkmilləşdirib.

Beləliklə, elmi ezamiyyət nəticəsində Azərbaycan Tibb Universiteti ilə Klivlend Klinikası arasında gələcək elmi əməkdaşlığın təməli qoyulub.

ATU-nun mətbuat xidməti

Kollektiv və tələbələrin hörmətini qazanan həkim

Bu günlərdə Dermatovenerologiya kafedrasının assistenti, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Balakışiyeva Fikriyə İbrahim qızının 70 yaşını tamam olur.

Fikriyə Balakışiyeva 1949-cu il martın 16-da Bakı şəhərində ziyalı ailəsində anadan olub. 1966-cı ildə ATU-nun müalicə-profilaktika fakültəsini bitirən Fikriyə xanım 1972-ci ildə universiteti başa vurmuş və elə həmin ildən də əmək fəaliyyətinə başlamışdır. 1972-1977-ci illərdə Bakı şəhər Dəri-zöhrəvi dispanserində həkim-ordinator, 1977-1989-cu illərdə həmin dispanserdə müalicə işləri üzrə baş həkimin müavini, 1989-1991-ci illərdə isə bu dispanserdə həkim-ordinator vəzifəsində çalışıb. O, 47 illik əmək fəaliyyətinin 28 ilini ATU-nun dermatovenerologiya kafedrasında çalışıb.

1991-ci ildən indiyə kimi həmin kafedranın assistentidir.

Fikriyə xanım müxtəlif illərdə Ə.Əliyev adına AzDHTİ-nun "Dəri və zöhrəvi xəstəliklər" kafedrasında və Moskva şəhər Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunda "Dermatovenerologiya, sosial gigiyena, dermatoveneroloji yardımın təşkili" üzrə ixtisasartırma kursu keçmişdir.

1991-ci ildə Moskva şəhəri SN MET "Dəri və zöhrəvi xəstəliklər" institutunda namizədlik dissertasiyasını müdafiə etmiş və tibb elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almışdır.

1992-ci ildən indiyədək dermatovenero-

logiya kafedrasının həmkarlar təşkilatının sədridir.

F.Balakışiyeva AzDHTİ-nun nəzdində yaradılmış dermatovenerologiya üzrə ixtisaslaşdırılmış Aprobasiya Şurasının və Azərbaycan Dermatoveneroloqları Elmi Cəmiyyətinin üzvüdür.

İşlərində həmişə nizam-intizamı ilə seçilən Fikriyə xanım xəstələrə qarşı da diqqətli və qayğıkeşdir.

Kafedra əməkdaşları sevimli tələbələrinin və doğma kollektivin böyük hörmətini qazanan Fikriyə xanımı yubileyi münasibətilə ürəkdən təbrik edir, ona uzun ömür, cənablığı arzulayır.

Dermatovenerologiya kafedrasının əməkdaşları

"Hamiləlikdə İnkişaf Portalı"nın Azərbaycan Tibb Universitetində təqdimatı keçirilib

“Regional İnkişaf” İctimai Birliyinin Səhiyyə Nazirliyinin dəstəyi ilə hazırladığı "Hamiləlikdə İnkişaf Portalı"nın (HİP) martın 12-də Azərbaycan Tibb Universitetində təqdimatı keçirilib.

"Hamiləlikdə İnkişaf Portalı" layihəsinin əsas məqsədi gələcək anaların sağlam hamiləlik dövrü keçirməsinə, maarifləndirilməsinə və sosial fəallığının artırılmasına dəstək göstərməkdir. Portal (www.hip.az) qadınlara sağlamlığına, akademik və sosial inkişafına müsbət təsir edəcək xüsusi proqramlardan ibarətdir. Burada hamiləlik dövründə sağlam qidalanma, düzgün həyat tərzini, vacib tibbi xidmətlərdən istifadə və digər mövzularda

hər bir qadının həyatının həssas dövrlərindən biridir və bu mərhələdə xanımların düzgün məsləhətlərə ehtiyacı var. Belə ki, qadının ailə üzvləri də hamiləliyin fizioloji gedişatı və baş verə biləcək fəsadlar barədə məlumatlı olmalıdırlar. Bu sahəyə aid olan vacib tibbi biliklərin cəmiyyətə təqdim olunması baxımından portal böyük əhəmiyyətə malikdir.

Təqdimat mərasimində layihə çərçivəsində UNICEF Azərbaycan, "Wowoman",

Psixi Sağlamlıq Mərkəzi, Bakı Pilates Mərkəzi, Yoqa Şahi və digər təşkilatlarla əməkdaşlıqdan da bəhs olunub.

Portal barədə daha geniş auditoriyaların məlumatlandırılması məqsədilə Azərbaycan Tibb Universitetinin tələbə və rezidentlərinin də könüllü kimi layihəyə cəlb edilməsi nəzərdə tutulur.

ATU-nun mətbuat xidməti

məlumatlar toplanıb.

Portalın IOS və Android əməliyyat sistemləri üçün mobil tətbiqi də istifadəyə verilib. Mobil tətbiqdə qeydiyyatdan keçmiş hamilə qadınlara hamiləlik perioduna uyğun həftəlik dəyişikliklər və layihə çərçivəsində baş verən yeniliklər, tədbirlər haqqında məlumatlar göndərilir.

Tədbirdə o da vurğulanıb ki, hamiləlik

Tibbi biologiya və genetik kafedrasının müəlliminin İnsan genetikası sahəsində apardığı elmi işinin uğurlu nəticəsi

“Hipertoniya xəstələrinə genetik varyasiyaların genom səviyyəsində müqayisəli tədqiqi” adlı dissertasiya mövzusunda işləməyə başlayan tibbi biologiya və genetik kafedrasının müəllimi Zümrüd Abaszaadənin sözlərinə görə, ürək-damar xəstəliklərinin əsas səbəblərindən biri olan hipertoniya insanların ölüm səbəbi olub, dünya əhalisinin 20-30%-ni əhatə edir.

Hipertoniyanın genetik və qeyri-genetik səbəblərdən qaynaqlandığını vurğulayan Abaszaadə xəstəliyin genetikasının digər fundamental probleminin tədqiq olunan fərdlərin fenotipinin müəyyənlişdirilməsi olduğunu qeyd etdi: "Daha çox müasir sivilizasiyanın xəstəliyi hesab olunan hipertoniya ətraf mühətdən, o cümlədən, müasir cəmiyyətin qida amillərindən çox asılıdır. Məsələn, arterial hipertoniya xəstələrinin xörək duzundan artıq miqdarda istifadə etməsi xəstəliyin ağırlaşmasına və müalicənin effektivliyinin azalmasına səbəb olur. Arterial təzyiqin dəyişməsinin mövsümi xarakter daşması bizə hipertoniya xəstəliyinin yayılmasına müxtəlif region iqlimlərinin də təsir göstərdiyini söyləməyə əsas verir. İlin soyuq fəsilələrində ürək-damar xəstəlikləri ilə xəstələnmə səviyyəsinin və bununla əlaqədar olaraq, ölüm göstəricisinin də artdığı müşahidə edilir. Arterial hipertoniya xəstəliyinin inkişafının əsas risk amillərinə ar-

tiq bədən çəkisi, piylənmə, stress, psixososial amillər, nikotindən, alkoqoldan və narkotiklərdən istifadə, yaş amili, həmçinin, passiv həyat tərzini aid edilir".

Ətraf mühit amillərinin də təsirdən asılı olmaqla, hipertoniya xəstəliyi hallarının 15-40%-nin irsi amillərlə izah olunduğunu söyləyən dissertant Z.Abaszaadə arterial təzyiqin çoxsaylı genlərin nəzarəti altında olduğunu güman edildiyini və həmin genlərin ayrıca təsirinə o qədər güclü olmadığını, məhz bu məqamın həmin genlərin ənənəvi üsullarla müəyyən olunmasını çətinləşdirdiyini qeyd etdi: "Bu günə qədər hipertoniya xəstəliyini doğuran səbəblər ilə bağlı bir sıra genlər öyrənilmişdir. Bizim apardığımız tədqiqat işinin əsas məqsədi Azərbaycanın müxtəlif bölgələrinə mənsub hipertoniya xəstəliyindən əziyyət çəkən insanların genetik varyasiyalarının genom səviyyəsində müqayisəli tədqiqatını aparmaq və bu analiz vasitəsilə hipertoniya xəstəliyi ilə bağlılığı məlum olan, yaxud güman edilən genlərin allel variantlarını tədqiq etməkdir. Bu məqsədlə Ş.Abdullayev adına Elmi-Tədqiqat Kardiologiya İnstitutu ilə birgə əməkdaşlıq edilmiş və mövzunun yerinə yetirilməsinə görə tələb olunan materialın (qanın) alınacağı donorların nəsil şəcərəsi haqqında məlumatlar əldə

olunduqdan sonra hipertoniya xəstəliyindən əziyyət çəkən xəstələrin qan nümunələri əldə edilmişdir".

İlkin mərhələ olaraq, əldə edilən qan nümunələrindən DNT ekstraksiya olunmuş və onun kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri yoxlanılmışdır. Sonrakı addım nukleotid ardıcılığının oxunması və sonrakı təhlili üçün genlərin seçilməsi olmuşdur ki, bu zaman 2 gen – AGT və AGTR1 genlərinin analizinin aparılmasının tədqiqat işi üçün məqsəduyğun olduğu qərarlaşdırılmışdır.

Məlumat üçün bildirək ki, Z.Abaszaadənin apardığı bu elmi işin rəhbəri Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutunun Bioinformatika laboratoriyasının müdiri, AMEA Biofizika İnstitutunun inteqrativ biologiya laboratoriyasının rəhbəri, b.ü.e.d., AMEA-nın müxbir üzvü İlham Şahmuradovdur.

Dünya Səhiyyə Təşkilatı qriplə mübarizədə yeni strategiya hazırlayıb

◆ Hər il 1 milyarda yaxın insan qriplə yoluxur. 3-5 milyon insanda bu xəstəlik ağır formada keçir. Hazırda Dünya Səhiyyə Təşkilatında (DST) qripi global miqyaslı pandemiyanın real təhlükəsi adlandırılıb, bu təhlükəli virusun profilaktikası və müalicəsi üçün yeni strategiya təqdim ediliblər.

AZƏRTAC Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) saytına istinadla xəbər verir ki, yeni strategiya 2030-cu ilədək olan dövr üçün nəzərdə tutulub.

DST-nin baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesus qeyd edib ki, bu gün məsələ qrip pandemiyasının olacağına deyil, onun məhz nə vaxt başlamasındadır.

"Qrip pandemiyası təhlükəsi daim mövcud olub. Həmçinin virusun heyvandan insana keçməsi riski də mövcuddur. Fikrimcə, pandemiya təhlükəsi tamamilə real ola bilər", - deyər DST başçısı bildirib.

Hər il qrip səbəbindən 290 mindən 650 min nəfərədək insan həyatla vidalaşır. Qloballaşma, urbanizasiya və əhalinin kütləvi şəkildə yerini dəyişməsi nəticədə növbəti pandemiyanın daha sürətlə yayılmasına gətirib çıxara bilər.

11 illik strategiya təsiredici milli proqramları işlənilib hazırlanmasını nəzərdə tutur və üç məqsədə nail olmağa yönəldilib: mövsümi qrip hallarının sayının azaldılması, virusun heyvandan insana ötürülməsi təhlükəsinin minimalaşdırılması və ehtimal olunan pandemiyanın nəticələrinin yüngülləşdirilməsi.

DST-də Madaqaskarda 2002-ci ildə qrip virusunun yayılmasını xatırladıblar. O zaman xəstəliyə yoluxanların 2,5 faizi ölmüşdü. Buna qədər qripin ən təhlükəli pandemiyası 1918-1919-cu illərdə baş verib.

DST başçısı qriplə mübarizədə sayıqlıq göstərilməsinə və lazımı vəsaitin ayrılmasına çağırır. Axı epidemiyanın nəticələri bundan da baha başa gələ bilər.

Yeni Strategiyanın həyata keçirilməsi üçün hər il təqribən 4,5 milyard dollar lazımdır. Bu, orta ağırlıqda pandemiyanın baş verməsi zamanı cavab tədbirlərinin görülməsi üçün zəruri olan maliyyələşdirilmənin 1 faizindən də az məbləğdir.

"Ciddi pandemiya bütün dünyada milyonlarca ölümə, buna məruz qalan ölkələr və icmalar irimiqyaslı sosial və iqtisadi nəticələrə, o cümlədən məhsuldarlığın azalması və böyük iqtisadi xərclərə gətirib çıxara bilər", - deyər DST-də xəbərdar ediblər. Təşkilatın ekspertləri xatırladırlar ki, peyvəndlənmə qriplə mübarizədə ən təsiredici alətdir.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI SƏHIYYƏ NAZİRLİYİ
AZƏRBAYCAN TİBB UNIVERSİTETİ
KAFEDRALAR ÜZRƏ AŞAĞIDAKI
YERLƏRİ TUTMAQ ÜÇÜN
MÜSABİQƏ ELAN EDİR

Kafedranın professoru:

- Onkologiya kafedrası - 1 yer

Kafedraların dosentləri:

- Epidemiologiya kafedrası - 1 yer
- Tibbi-biologiya və genetik kafedrası - 1 yer
- Tibbi-biologiya və genetik kafedrası - 1 yer (0,75 vahid)
- Ümumi və toksikoloji kimya kafedrası - 1 yer
- Farmakoqnoziya kafedrası - 1 yer
- Uşaq yeniyyətəmlərin sağlamlığı və əmək sağlamlığı kafedrası - 1 yer
- Terapevtik stomatologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)

Kafedraların assistentləri:

- Terapevtik və pediatrik propedeutika kafedrası - 1 yer (0,75 vahid)
- Travmatologiya və ortopediya kafedrası - 1 yer
- Patoloji anatomiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Terapevtik stomatologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- İctimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkili kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Əczaçılıq texnologiyası və idarəçiliyi kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Ümumi və toksikoloji kimya kafedrası - 1 yer
- III cərrahi xəstəliklər kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)

Kafedranın baş müəllimi:

- Əczaçılıq texnologiyası və idarəçiliyi kafedrası - 1 yer

Elmi Tədqiqat Mərkəzi:

- İmmunologiya şöbəsi (kiçik elmi işçi) - 1 yer

Müسابiqədə iştirak etmək üçün sənədlərin təqdim olunma müddəti elan qəzetdə dərc olunduğu gündən 30 gün keçənədəkdir. Sənədlər rektorun adına yazılmış ərizə ilə birlikdə aşağıdakı ünvanə təqdim edilməlidir:

AZ 1007, Bakı şəhəri, Ənvər Qasımlı küçəsi, 14
Telefon: 597-10-08.

Müسابiqədə iştirak etmək istəyənlərin nəzərinə

2018-2019-cu tədris ilindən başlayaraq, kafedralar üzrə vakant yerləri tutmaq üçün müsabiqədə iştirak edənlər Elmi katibliyə aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

1. Rektorun adına ərizə.
2. Kadrlar uçotunun şəxsi vərəqəsi.
3. Kafedradan verilmiş xasiyyətnamə. Xasiyyətnaməni kafedranın müdiri və həmkarlar təşkilatının sədri imzalamalıdır. Xasiyyətnamənin müsbət və ya mənfə olmasında, o cümlədən bu şəxsin yeni müddətə kafedrada çalışıb və ya çalışmaması əsaslandırılmalıdır. Kafedra müdiri vəzifəsinə iddiaçıların xasiyyətnaməni fəkülnənin dekani və həmkarlar təşkilatının sədri imzalamalıdır.
4. Tərcümeyi-halın çap forması və elektron variantı. Burada şəkil, ad, soyad, bitirdiyi məktəblər, elmi ad və dərəcələr, bildiyi dillər, bildiyi kompüter proqramları, çap olunmuş işlərin sayı, işlədiyi yerlər, hazırkı vəzifədə neçə il çalışması, niyə bu vəzifəyə yenidən seçilmək istəməsi, olduğu ixtisasartırma kursları, ailə vəziyyəti barədə ətraflı məlumat, yaşadığı ünvan, elektron poçt ünvanı və telefonu göstərilməlidir.
5. ATU-nun klinika və laboratoriyalarında çalışanlar üçün son beş ilin həkimlik fəaliyyəti barədə klinikadan verilmiş arayış. Arayış klinikanın direktoru və həmkarlar təşkilatının sədri tərəfindən imzalanmalıdır.
6. Son beş il ərzində çap olunan elmi işlərin siyahısı və surətləri. Siyahı müəllif və kafedra müdiri tərəfindən imzalanmalıdır.
7. Açıq mühazirənin və ya açıq təcrübə dərslərinin videoçəkilişinin diski.
8. Şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti.
9. Müəllimin bal-reyting cədvəli.
10. Müvafiq elmi dərəcə diplomu və elmi ad attestatının surəti.

Qeyd: ATU-nun əməkdaşı olmayan mütəxəssislər siyahıdakı 3-cü, 5-ci, 7-ci və 9-cu bənddəki sənədlərin əvəzinə sonuncu iş yerindən verilən xasiyyətnamə, işlədiyi klinikadan həkimlik fəaliyyəti barədə arayış və əmək kitabçasından çıxarışı təqdim etməlidir.

NOVRUZ GƏLİR, YAZ GƏLİR

Novruz yazın gəlişinin simvolu olan qədim xalq bayramıdır, mənası "Yeni gün"dür.

Novruz Şimal yarımkürəsində astronomik yazın başladığı, gecə-gündüz bərabərliyi günündə (martın 20-si, 21-i və ya 22-də) keçirilir. Bir sıra xalqlar yaz fəslinin gəlməsini təbiətin canlanması ilə bağlayıb, bu münasibətlə şənliklər keçirib, onu yeni ilin başlanğıcı kimi bayram ediblər.

Qədim zamanlardan başlayaraq İran, Əfqanıstan, Tacikistan, Özbəkistan və bəzi başqa şərq xalqları ilə yanaşı, Azərbaycan türkləri də baharın - yeni ilin gəlişini şənliklərlə qarşılayırlar.

2009-cu il sentyabrın 30-da Novruz UNESCO tərəfindən qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilib, 23 fevral 2010-cu ildə isə BMT martın 21-ni "Beynəlxalq Novruz Günü" elan edib.

Azərbaycanda da bu bayram böyük təntənə ilə qeyd olunur. Bu münasibətlə bütün ölkə ərazisində bayram tədbirləri keçirilir. Novruz - Azərbaycan xalqının milli və mənəvi kimliyinin göstəricilərindən olan bayramlardandır.

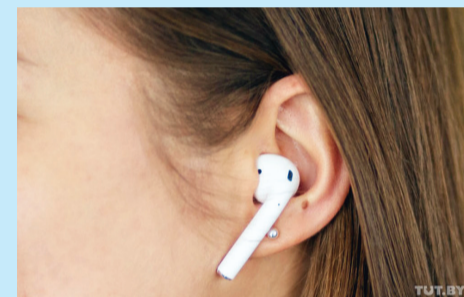
Qeyd edək ki, bahar fəslə Azərbaycanca bu il martın 21-də Bakı vaxtı ilə saat 01.58-də daxil olacaq.

Yazın gəlişi martın 21-nə təsadüf etdiyindən Novruz bayramı martın 22-də qeyd olunacaq. AMEA-nın N.Tusi adına Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasının məlumatına görə, bu zaman gecə ilə gündüz bərabərləşəcək. Günəş ekliptika üzrə hərəkət edərək cənub yarımkürəsindən şimal yarımkürəsinə keçəcək və həmin andan şimal yarımkürəsində yaz fəslə başlanacaq.

Bayramınız mübarək!

Simsiz qulaqcıqlar xərçəng riskini artırır

ABŞ -in "Apple" korporasiyası 2018-ci ildə 29 milyon simsiz "AirPods" qulaqcıqları satıb. İndi məlum olur ki, bu texnika xərçəng riskini artırır. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə məlumat BMT və Dünya Səhiyyə Təşkilatına ünvanlanmış petisiyada yer alıb. 250-dən çox alimin imzaladığı müraciətdə deyilir ki, radiotezlikli radiasiya əsasında işləyən çoxsaylı simsiz qurğular, o cümlədən "Bluetooth", "Wi-Fi", müxtəlif cür mobil qurğular xərçəng riski baxımından çox təhlükəlidir, çünki onlar insanın qulaq kanalına taxılır və ora yüksək səviyyədə radiasiya ötürür.

Doğrudur, bu barədə yekdil fikir yoxdur, lakin radiotezlikli radiasiyanın heyvanlara təsirini öyrənən tədqiqatlar təsdiq edib ki, bu qurğular xərçəng törətdə bilər. Lakin kanserogen sayılan radiasiya səviyyəsi bəzi hallarda tənzimləyici orqanların yol verdiyi mə-

simum həddən xeyli aşağı olub.

Xatırladaq ki, simsiz qulaqcıqlar smartfona zəif dalğaların ötürülməsi üçün elektromaqnit enerjisindən istifadə edən simsiz texnologiya - "Bluetooth" sistemi vasitəsilə qoşulur. "Bluetooth" zəif radiodalğalar əsasında işləyir. La-

kin radiodalğaların aşkar riski bundan ibarətdir ki, onların səviyyəsi yüksək olanda yanıqlar törədir. Alimlər zəif radiodalğaların insan orqanizminə uzun müddət necə təsir göstərdiyini aydınlaşdırmağa çalışırlar.

60 yaşından sonra idman vaxtsız ölüm riskini azaldır

Idmanla məşğul olmaq heç vaxt gec deyil. AZƏRTAC "MedikForum" a istinadla bildirir ki, müntəzəm idman məşqləri hətta 60 yaşından sonra başlasa belə, vaxtsız ölüm riskini azaldır.

Tədqiqat idmanla məşğul olmağa başlamamaq üçün münasib olmayan yaş yoxdur barədə fərziyyəni təsdiq edib.

Müntəzəm məşqlər hətta orta və ahi yaşlarda başlasa belə, vaxtsız ölüm riskini bütün həyatı boyu idmanla məşğul olan insanlarda müşahidə olunan həddə qədər azaltmağa kömək edir. Təvsiyə edilən gündəlik fiziki fəallıq normasını 40-61 yaşlarında yerinə yetirməyə başlayan insanlarda vaxtsız ölüm riski 16-43 faiz azalır. Gəncliyində idmanla məşğul olanlar, lakin yaşa dolanda bu faydalı vərdisdən imtina edənlər isə sağlamlıq üçün qazandıqları bütün üstünlükləri itirirlər.

Hazırda həkimlər yaşlı insanlara həftə ərzində azı 150 dəqiqə yüngülvari fiziki hərəkətləri, yaxud 75 dəqiqə intensiv məşq etməyi tövsiyə edirlər. Bütün bunlar sağlamlıq durumunu xeyli yaxşılaşdırır, konkret olaraq ürək-damar və xərçəng xəstəlikləri səbəbindən ölüm riskini azaldır. Lakin ölüm riskinin azalmasına idmanın təsiri barədə sübutların çoxu xeyli məşq stajı olan orta yaşlı insanlar arasında toplanıb. Fiziki fəallığı insan həyatının müxtəlif dövrlərində həyatdan vaxtsız köçmək riskinə məhz necə təsir göstərməsi ilə bağlı tədqiqatların sayı yetərli olmayıb. ABŞ tədqiqatçıları məhz bu boşluğu doldurublar. Onlar sübuta

yetiriblər ki, idmanla müntəzəm məşğul olmaq insanın idmanla məhz nə vaxt məşğul olmağa başlamasından asılı olmayaraq vaxtsız ölüm riskini azaldır. Əgər idman məşqləri dayandırılarsa, insanın əvvəllər idmanla nə qədər məşğul olması da əhəmiyyətini itirir. Çünki fiziki hərəkətsizlik vaxtsız ölüm riski ehtimalını artırır.

Allah rəhmət eləsin!

Anesteziologiya və reanimatologiya kafedrasının əməkdaşları kafedranın assistenti

Ramiz Məmmədovun vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan dili kafedrasının əməkdaşları kafedranın dosenti Leyla Qocayevaya qardaşı

Natiq Qocayevin

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ailə təbabəti kafedrasının əməkdaşları dəri-zöhrəvi xəstəlikləri kafedrasının müdiri Fərid Mahmudova anası

Aza xanımın

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə baş sağlığı verir.

Etibarsız sayılır

II müalicə-profilaktika fakültəsinin II kurs, 218^{2b} qrup tələbəsi Zainab Kamal AL-Buhamdan qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin III kurs, 369^a qrup tələbəsi Cavadova Gülanə Əjdər qızının adına verilmiş müvəffəqiyyət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Stomatologiya fakültəsinin II kurs, 717^{a-2} qrup tələbəsi Mahmudov Vüsal Vüqar oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əczaçılıq fakültəsinin IV kurs, 815^a qrup tələbəsi Amir Donyaci Roudsari Tagi oğlunun adına verilmiş müvəffəqiyyət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

II müalicə-profilaktika fakültəsinin III kurs, 368^a qrup tələbəsi Öyyubova Nəzrin Vaqif qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor
ELDAR İSMAYIL

Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.
Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Qəzet "Təbib" qəzetinin kompyuter mərkəzində yığılır, səhifələnir, "Bəxtiyar-4" İKŞ-də çap olunur.

ÜNVANIMIZ:
Mərdanov qardaşları - 98^c
2-ci mərtəbə,
Tel.: 595-24-97
tabibqazeti@gmail.com

Lisensiya H - 022633
İndeks -0269
Sayı 2200